

Wydział Prawa i Administracji		Jednostka organizacyjna US: Katedra Prawa Konstytucyjnego i Integracji Europejskiej					
Kierunek: Prawo							
Rodzaj studiów: studia jednolite magisterskie							
KOD Przedmiotu: SK-10			Nazwa przedmiotu: Prawo Unii Europejskiej				
Tryb studiów	Rok	Semestr	Rodzaj zajęć:	Liczba godzin	Punkty ECTS:	Typ przedmiotu	Język wykładowy
stacjonarne	IV	VII	Wykłady/ćwiczenia	60	6	A obowiązkowy	polski
niestacjonarne							angielski
Prowadzący przedmiot							
Wymagania wstępne: Podstawowe wiadomości z zakresu prawa konstytucyjnego							
Cele przedmiotu:							
Cel poznawczy:							
1) uzyskanie wiedzy dotyczącej rozumienia prawnych aspektów procesu integracji europejskiej z punktu widzenia bardziej ogólnego niż jednego z państw członkowskich, 2) umożliwienie uzyskania znajomości instrumentów dających możliwość zastosowania prawa europejskiego w różnych sytuacjach wykonywania zawodu prawniczego, 3) rozważenie wartości prawnych będących pod wpływem prawa europejskiego i nabycie podstawowych technik umożliwiających ich prawną ochronę.							
Cel dydaktyczny: Wypracowanie umiejętności prawniczych umożliwiających studentom pracę nad prawodawstwem, aktami administracyjnymi i orzeczeniami sądowymi, związanymi z procesem integracji europejskiej							
Metody dydaktyczne: Prezentacja teorii prawnych dotyczących integracji europejskiej, prezentacja legislacji, prezentacja przypadków, debaty, konsultacje związane z analizą przypadków.							
Treści merytoryczne przedmiotu:							
Moduł 1. Podstawowe cechy i składniki europejskiego konstytucyjnego porządku prawnego – 2 godziny Wprowadzenie: Metodologia studiów nad prawem europejskim i integracją europejską Moduł 2. Europejski porządek prawny, podstawowe zasady integracji europejskiej – 4 godziny. Podstawowe zasady traktatowe, ich znaczenie prawne, implementacja poprzez legislację i orzecznictwo. Moduł 3. Prawa człowieka i prawa obywatelskie w Europie - 4 godziny Moduł 4. Europejski "Multi-Government", wielopłaszczyznowe zarządzanie, wielopłaszczyznowa demokracja – 4 godziny Moduł 5. Źródła prawa w procesie integracji europejskiej – 4 godziny I) Oddziaływanie międzynarodowych źródeł prawa w procesie integracji europejskiej, a) ogólne prawo międzynarodowe jako źródło prawa europejskiego, traktaty i konwencje międzynarodowe w porządku prawnym Wspólnoty Europejskiej ze szczególnym uwzględnieniem: 1) porządku prawnego ONZ, 2) EKPC, 3) innych źródeł prawa międzynarodowego; II) Oddziaływanie europejskich źródeł prawa w obrębie porządku prawnego Unii Europejskiej i Wspólnoty Europejskiej: a) Traktaty Europejskie jako źródło prawa w porządku prawnym Unii Europejskiej oraz Wspólnoty Europejskiej; b) "acquis communautaire" jako źródło prawa europejskiego c) konstytucyjne tradycje państw członkowskich jako źródło prawa europejskiego, d) rozporządzenia europejskie, e) dyrektywy europejskie, f) decyzje Wspólnoty Europejskiej, g) decyzje i decyzje ramowe (Tytuł VI TUE); 1. Akty podjęte w obrębie tytułu V TUE. Przypadki zaprezentowane w niniejszym module mają na celu umożliwienie rozważenia interakcji pomiędzy różnymi źródłami prawa będącymi w rozwoju. Moduł 6. Procedury i zarządzanie we Wspólnocie Europejskiej oraz Unii Europejskiej - 4 godziny a) Prawodawstwo i środki prawne w różnych dziedzinach polityk europejskich: opis różnych źródeł prawa związanych z różnymi politykami europejskimi w znaczeniu materialnym; b) normy dotyczące wyboru procedur normotwórczych i ich materialne konsekwencje, c) procedury szczególne, budżetowanie; d) formalne i materialnie poszerzona współpraca: 1) Zasady TWE; 2) Traktat z Schengen, 3) Traktat z Prüm, 4) procedura reform Traktatów; e) Procedury uwzględniające komitety, f) Procedury kontroli, g) Kontrola multilateralna, h) Reprezentacja obywateli w instytucjach europejskich. Moduł 7. Podstawy jurysdykcyjne – 4 godziny a) Kompetencje Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości oraz Sądu Pierwszej Instancji. Typy czynności przed ETS oraz Sądem Pierwszej Instancji. b) Organizacja ETS oraz Sądu Pierwszej Instancji, status sędziów oraz status adwokatów; c) Zasady proceduralne. Skutek rozstrzygnięć ETS oraz Sądu Pierwszej Instancji; d) Europejski Trybunał Praw Człowieka, wykonywanie kompetencji, wybór sędziów. e) Zasady proceduralne i skutek rozstrzygnięć ETPC. f) Sądy krajowe i implementacja prawa europejskiego w krajowych porządkach prawnych. Moduł 8. – Związek pomiędzy europejskim porządkiem prawnym i porządkami państw członkowskich: zagadnienie konstytucjonalizmu wielopłaszczyznowego – podsumowanie kursu - 2 godziny a/ zagadnienie prymatu prawa międzynarodowego nad prawem europejskim, jego wpływ na implementację prawa europejskiego w sprawach dotyczących podmiotów indywidualnych. b/ problem komplementarności między wartościami zawartymi w krajowych konstytucjach i tymi zawartymi w prawie integracji europejskiej, wybrane orzeczenia niemieckiego, francuskiego, włoskiego oraz polskiego sądu konstytucyjnego. c/ Przyznanie kompetencji, lojalna kooperacja, proporcjonalność i subsydiarność jako zasady specjalizacji i rozwiązywania konfliktów między porządkami prawnymi; d/ Zasada przyjęcia europejskiego modelu ochrony praw człowieka jedynie w zakresie zastosowania prawa Unii Europejskiej: możliwe konflikty pomiędzy różnymi standardami ochrony praw człowieka; e/ Kryteria rozwiązywania sporów w sprawach związanych z prawem prywatnym przyjętym przez ustawodawstwo krajowe, rozwój europejskiego międzynarodowego prawa prywatnego;							
Forma i warunki zaliczenia: Dla osób uczestniczących w wykładzie – egzamin w formie eseju. Dla osób, które nie będą uczestniczyć w wykładzie – egzamin w formie testu mieszanego.							
Literatura podstawowa:							
1. Pasquale Policastro, Wykłady Prawa Unii Europejskiej, http://web.mac.com/pasquale.policastro/(wersja dwujęzyczna) 2. Maria Magdalena Kenig Witkowska (red.) Adam Łazowski, Rudolf Ostrowski, Prawo instytucjonalne Unii Europejskiej, Warszawa 2006							
Literatura uzupełniająca:							
1. Pasquale Policastro, Multilevel Constitutionalism and European Constitution, Barcelona 2008. 2. Andrzej Wróbel (red.), Traktat Ustanawiający Wspólnotę Europejską, Tom I (art. 1-60), pod redakcją Dawida Mięskiego, Niny Półtorak, Warszawa 2008							